

ULLENSAKER PRESTEGÅRD

Vi besøkte Ullensaker prestegård som ble bygget i 1826 og nå er fredet.

Kristoffer Stanger, tidligere tilsynsfører for prestegården, fortalte om dagens hovedbygning som ligger 300 m sørøst for Ullensaker kirke og nå eies av Opplysningsvesenets fond. Det opprinnelige navnet var Ullinshof, da gården tidligere var en hovgård for guden Ullr.

Den nåværende prestegården er en to-etasjes laftet tømmerbygning på gråsteinsmur oppført i 1826 av sogneprest U.F. Bøyesen. Stabburet er fra 1898. Hovedbygningen gjennomgikk i 1896-97 reparasjon og endringer. De vinduene som da ble satt inn, er fortsatt på plass i 2. etasje. Bygningens planløsning ble endret i forbindelse med moderniseringen i 1972. Det var opprinnelig 2 piper i bygningen, men etter 1972 var det kun 1 pipe igjen. Storstua nede ble da endret til soverom. Hovedbygningen og stabburet ble fredet i 1993.

I 1999 flyttet den siste beboeren i prestegården inn, sognepresten i Ullensaker kirke. Det ble da også gjort utskiftninger og oppussinger, hvorav noen som ikke var helt i tråd med fredningsbestemmelsene. En av avdelingene oppe i 2. etasje er uendret med gammel og ødelagt tapet og i det rommet hang tidligere en gammel prestekjole. Dette er spøkelsesavdelingen og de 3 siste sogneprestene har alle hørt lyder fra denne avdelingen. Bygningen er dårlig isolert og kald og dermed dyr å fyre opp.

Ullensaker kirkes nåværende sogneprest er nr. 30 i rekken og er den første kvinnelige presten i Ullensaker menighet. Hun bor ikke i prestegården.

Hovedbygningen er utvendig malt med linolje som trekker til seg all skitten i lufta. Selv om bygningen ble vasket i fjor, er det likevel helt grått.

Steinar Bjørnsengen, tidligere kantor i Ullensaker kirke, fortalte historien om prestegården før denne bygningen ble satt opp i 1826.

Gården var som tidligere nevnt hovgård for guden Ull (Ullr på gammelnorsk) som var guden for ski, bueskyting og veiding og som også har gitt navn til kommunen. Tidligere var kirkestedets navn Ullinshof. Ullinshof kirke fra ca. år 1000 ble tatt av et leirras rundt år 1500 og litt seinere ble navnet Ullensaker tatt i bruk. Gården har dermed stått sentralt i kristenlivet i mer enn 1000 år.

Av kirkens 29 tidligere prester er det bare 2 som har sluttet for å begynne i nye stillinger. Dette gjelder Erling Grønland og Knut Hope. De andre har sittet yrkeslivet ut.

Kirkeordinansen av 1687 påla presten å bo i prestegården. Denne ordningen er nå opphevet. Fra 1. september 2015 er det bestemt at prester ikke lenger skal ha plikt til å bo i tjenesteboligene sine.

Presten Kjeld Stub (1641-1663) drev stort med landbruk og hadde en stor besetning. Han hadde ikke store beitemuligheter i nærheten, så han hadde buskapen på beite både i Hurdal og Eidsvoll.

I 1674 ble det oppført ny prestebolig på en annen tomt enn hvor den forrige presteboligen sto, boligen til blant annet presten Kjeld Stub. De nye bygningene ble ved besiktigelsen i 1692 oppgitt å være i dårlig stand og/eller uferdige. Presten Rosing bygget enten nytt eller restaurerte hovedbygningen etter dette. Under besiktigelsen i 1803 ble hovedbygningen oppgitt å være et hus med to fløyer og denne bygningen sto sannsynligvis til 1826 da den nåværende Ullensaker prestegård ble reist.

Gunnar Horverak fortalte at det på prestegårdens loft ble funnet kasse på kasse fylt med brev, hefter og gamle bøker fra 1800-tallet. Disse er nå fraktet bort og Horverak jobber nå med å organisere materialet. Det eldste som ble funnet, var en håndskrevet bok fra 1731. Presten var tidligere en viktig person i samfunnet som borger og veileder.

Av nyere papirer kan nevnes en liste over prekener i perioden 1931 til 1945. 2 av prestene i Ullensaker reservert seg under 2. verdenskrig.

Det store spørsmålet er hva som bør skje med huset og hva som skal skje i huset. Etter at den siste sognepresten flyttet ut vil ingen bo i Ullensaker prestegård. Opplysningsvesenets fond ønsker å finne nye leieboere nå når prestenes boplikt er opphevet. Presteboligene og jordbruksområdene har skilt lag også når det gjelder tilsynsmyndighet.

